

Sygn. akt II CSK 348/07

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 11 grudnia 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Helena Ciepla (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J.W.

przeciwko P. - Spółce Akcyjnej

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 11 grudnia 2007 r.,

skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 22 lutego 2007 r., sygn. akt [...],

oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 28 września 2006 r. zasądził od pozwanego P. S.A. na rzecz powoda J.W. kwotę 60 000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 22 września 2004 r. oraz ustalił odpowiedzialność strony pozwanej na przyszłość za skutki wypadku, któremu powód uległ w dniu 2 grudnia 2001 r., a dalej idące powództwo o zadośćuczynienie i odszkodowanie oddalił. Sąd ten ustalił, że na skutek wypadku drogowego w dniu 2 grudnia 2001 r. powód doznał licznych obrażeń ciała. Z tego powodu odczuwał poważne dolegliwości bólowe do lutego 2002 r. Po przebytych operacjach powód ma szpecące blizny na tułowiu, nie może dźwigać ciężarów ponad 3 kg i musi stosować odpowiednią dietę. Do chwili obecnej występują u niego sporadycznie bóle brzucha i kręgosłupa, a także utrwalona nerwica pourazowa. Trwały uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi 70 %. Przed wypadkiem powód prowadził firmę transportową, której działalność zawiesił. Posiadał dwa samochody ciężarowe, z których jeden sprzedał, a drugi użyczył nieodpłatnie swojemu bratu. Aktualnie pracuje w firmie swojego brata. W okresie od dnia wypadku do maja 2003 r. powód utracił zarobki w wysokości blisko 70 000 zł. Strona pozwana pokryła swoje zobowiązanie z tego tytułu wypłacając powodowi w dwóch ratach kwotę 70 000 zł. Wyrównała także inne szkody materialne powoda i z tego względu żądanie odszkodowania podlegało oddaleniu. Sąd Okręgowy uznał, że tytułem zadośćuczynienia powód powinien otrzymać żadaną kwotę 130 000 zł. Z tego tytułu otrzymał już 70 000 zł i wobec powyższego należało zasądzić na jego rzecz kwotę 60 000 zł.

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu apelacji powoda zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził dodatkowo na rzecz powoda tytułem odszkodowania kwotę 27 960 zł oraz dalsze odsetki ustawowe od należności zasądzonych na rzecz powoda. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji. Uznał natomiast za częściowo uzasadnione zarzuty naruszenia prawa materialnego. Nie negując, co do zasady, stanowiska Sądu Okręgowego, że przy określeniu wysokości należnego powodowi odszkodowania należało uwzględnić możliwość uzyskiwania przez powoda po wypadku dochodów z innych źródeł niż

prowadzona przez niego wcześniej działalność gospodarcza uznał, że nie mogło to jednak dotyczyć okresu, w którym powód z przyczyn obiektywnych nie mógł podjąć działalności zarobkowej. Uwzględniając okres hospitalizacji powoda i stan jego zdrowia należało w jego ocenie przyjąć, że sytuacja taka miała miejsce do kwietnia 2002 r. Za ten okres powód powinien otrzymać dodatkowo odszkodowanie w wysokości 27 960 zł. Sąd Apelacyjny uznał również, że w okolicznościach rozstrzyganej sprawy strona pozwana nie miała podstaw wypłaty świadczeń należnych powodowi w terminie późniejszym niż 30 dniowy termin określony w ustawie, liczony od dnia otrzymania przez nią zawiadomienia o wypadku, co nastąpiło w dniu 14 czerwca 2002 r. Uzasadniało to zasądzenie na rzecz powoda odsetek ustawowych za dalszy okres, niż uwzględniony przez Sąd pierwszej instancji. Dalej idąca apelacja była pozbawiona uzasadnionych podstaw i podlegała oddaleniu.

Skarga kasacyjna powoda została oparta o obie podstawy określone w art. 398³ § 1 k.p.c. W ramach podstawy naruszenia przepisów postępowania skarżący zarzucił obrazę art. 233 k.p.c. w wyniku naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, a w ramach podstawy naruszenia prawa materialnego obrazę art. 822 k.c. w zw. z art. 361 k.c., art. 444 § 2 k.c. oraz ewentualnie art. 444 § 2 k.c. i art. 17 ust. 1 oraz 18 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w wyniku ich niewłaściwego zastosowania. W oparciu o te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części oddalającej apelację powoda i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z brzmieniem art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Dlatego też zarzut obrazy art. 233 k.p.c. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, odnoszących się do oceny zdolności zarobkowych powoda, nie mógł stanowić podstawy uwzględnienia skargi kasacyjnej. W konsekwencji zawarte w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia prawa materialnego podlegały

rozpoznaniu przy uwzględnieniu ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia przez Sąd Apelacyjny.

Przy uwzględnieniu treści tych zarzutów wymaga przy tym podkreślenia, że powód nie dochodził zasądzenia renty wyrównawczej. Wskazuje na to wyraźnie treść rozszerzonego pozwu i apelacji powoda. Powód domagał się wyraźnie zasądzenia obok zadośćuczynienia jedynie odszkodowania obejmującego utracone przez niego dochody w okresie od 2 grudnia 2001 r. do 25 maja 2003 r. Odwołanie się zatem przez Sąd Apelacyjny do treści art. 444 § 2 k.c., jako regulacji stanowiącej podstawę rozstrzygnięcia w sprawie było nieuzasadnione. Przepis ten nie znajdował zastosowania do roszczenia odszkodowawczego powoda, dochodzonego faktycznie na podstawie art. 444 § 1 k.c. Skarga kasacyjna powoda nie zawiera zarzutów naruszenia art. 444 § 2 k.c. w kontekście jego niewłaściwego zastosowania jako podstawy rozstrzygnięcia, lecz błędnego zastosowania art. 444 § 2 k.c. poprzez przyjęcie, że powód jedynie częściowo utracił zdolności zarobkowe i mógł korzystać równolegle ze świadczenia rehabilitacyjnego i uzyskiwać dochody z wynajmu swoich pojazdów. Skoro zaś przepis ten nie miał, jak wyżej wskazano zastosowania, to tak sformułowane zarzuty naruszenia art. 444 § 2 k.c. nie mogły również uzasadniać uwzględnienia skargi kasacyjnej.

Bezzasadny był również zarzut naruszenia art. 822 k.c. w zw. z art. 361 k.c. w wyniku przyjęcia, że istniała możliwość ograniczenia przez powoda wysokości utraconych przez niego dochodów, poprzez odpłatne wynajmowanie samochodów ciężarowych po dacie wypadku, ujmowanego w granicach normalnego związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem, któremu powód uległ, a wysokością jego szkody. Mimo bowiem błędnego uzasadnienia Sądu Apelacyjnego, odwołującego się do treści art. 444 § 2 k.c. jako normy istotnej dla rozstrzygnięcia w sprawie, w pełni uzasadnione było, także na gruncie regulacji z art. 444 § 1 k.c. stanowisko, że ocena zachowanych przez poszkodowanego i niewykorzystanych przez niego możliwości zarobkowych podlega uwzględnieniu przy ustalaniu wysokości należnego odszkodowania, gdyż rozstrzyga o zakresie szkody pozostającej w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem stanowiącym źródło szkody. Zgodnie z brzmieniem art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi bowiem odpowiedzialność jedynie za normalne następstwa działania lub

zaniechania, z którego działania lub zaniechania szkoda wynikła. Nie mieści się zaś w granicach normalnego związku przyczynowego szkoda w takim zakresie, której poszkodowany mógł uniknąć wykorzystując swoje możliwości zapobieżenia jej powstaniu.

Z przyczyn wyżej wskazanych skarga kasacyjna powoda była pozbawiona uzasadnionych podstaw i podlegała oddaleniu na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.